

BELEIDSNOTITIE
2016-2020

AMATEURKUNST EN DE KUNST VAN HET
VERBINDEN

Amateurkunst en de kunst van het verbinden

Inleiding

Art-fact, servicepunt voor amateurkunst, levert al decennia in Tilburg een substantiële bijdrage aan de instandhouding en ontwikkeling van de infrastructuur voor de actieve kunstbeoefening in de vrije tijd. In opdracht van de gemeente Tilburg is zij verantwoordelijk voor de verdeling van subsidies binnen de amateurkunstsector voor zowel het verenigingsleven als nieuwe initiatieven op het gebied van cultuurparticipatie. De eerste 15 jaar van haar bestaan richtte de organisatie zich met name op de georganiseerde amateurkunst, zoals we die kennen binnen het traditionele verenigingsleven, vanaf 2008 zijn de eerste stappen gezet om ook buiten het verenigingsleven nieuwe initiatieven te stimuleren en te ondersteunen. Met de beleidsnotitie voor de periode 2011-2015 **'Amateurkunst aan zet'** startte Art-fact een nieuwe koers, waarin zij naast subsidieloket ook ging opereren als platformorganisatie binnen het brede veld van de actieve kunstbeoefening in de vrije tijd.

In de afgelopen beleidsperiode zijn in dat kader veel nieuwe initiatieven gestart, die nu na vijf jaar al gemeengoed zijn geworden. De Tilburgse Week van de Amateurkunst, bekend als de WAK, is het meest in het oog springende voorbeeld. Het belangrijkste speerpunt van de afgelopen beleidsperiode was dan ook de amateurkunst meer zichtbaar maken in Tilburg. Naast de WAK hebben ook andere initiatieven hieraan bijgedragen, zoals de organisatie van de opening van Tilburg Textiles in 2011, het winnen van de BNG prijs voor Beste Amateurkunst Gemeente, de landelijke opening van de WAK in Tilburg in 2012, deelname aan alle Cultuurnachten, de ontwikkeling en uitvoering van Buurtparades in diverse wijken in Tilburg (sinds 2013), en de oprichting van het Buurtcultuurfonds in 2016.

Art-fact heeft veel geïnvesteerd op het gebied van communicatie. De naam, huisstijl en website zijn in 2011 vernieuwd en er is een eerste magazine uitgegeven onder de naam Kunstblad. Bijna alles is gedigitaliseerd. Het netwerk van partners waarmee wordt samengewerkt is uitgebreid en in 2010 is Art-fact samen met Factorium verhuisd naar een nieuwe locatie in de binnenstad. Kortom het waren vijf intensieve, maar vruchtbare jaren.

Hoe nu verder? Met deze beleidsnotitie laat Art-fact zien waar de komende vijf jaar de uitdagingen en kansen liggen. De nieuwe koers en uitgangspunten zijn gebaseerd op trends en ontwikkelingen binnen de sector van de actieve kunstbeoefening in de vrije tijd. Hierbij is gebruik gemaakt van het onderzoek *Zicht op Actieve Cultuurparticipatie*, Thema's en Trends in Praktijk en Beleid uitgegeven in 2014 door het Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst (LKCA) en het Fonds voor Cultuurparticipatie (FCP).

Visie

‘De behoefte van mensen om zich muzikaal, teatraal of anderszins te uiten is ouder dan de weg naar Rome’ Judith Ensel.

Dat de gemeente Tilburg cultuurparticipatie belangrijk vindt en Art-fact¹ al jaren structureel ondersteunt bij de instandhouding en ontwikkeling van de amateurkunst in Tilburg zegt iets over het artistiek, stedelijk en maatschappelijk belang van amateurkunst voor deze stad.

Kunstbeoefening in de vrije tijd, vormt een basis voor een levendig cultureel klimaat in Tilburg. Tilburgers ontmoeten elkaar en doen bijzondere ervaringen op, passief als toeschouwer, maar ook actief als deelnemer. Die ontmoetingen vinden plaats in de stad, op een plein of op een podium tijdens de Week van de Amateurkunst, in Factorium, Theaters Tilburg of de Nwe Vorst maar ook op straat, in het winkelcentrum, op school of in het wijkcentrum. Amateurkunst vindt plaats op onverwachte plekken bij bijzondere gelegenheden die zorgen voor memorabele ervaringen die met elkaar gedeeld en uitgewisseld kunnen worden.

De actieve kunstbeoefening in de vrije tijd bestaat voor een deel uit de georganiseerde amateurkunst zoals die zich manifesteert binnen het traditionele verenigingsleven. Naast het artistieke belang van de amateurkunst sector op het culturele klimaat in Tilburg, is zij de afgelopen jaren steeds meer een stedelijke en maatschappelijke rol gaan innemen. Men gaat nieuwe verbindingen aan met andere doelgroepen, organisaties en disciplines en laat zich ook steeds meer zien op bijzondere plekken in de stad zoals de spoorzone, maar ook in zorg- en wijkcentra, en zelfs over de stadsgrenzen heen.

De kunstbeoefening in de vrije tijd is ook een belangrijke voedingsbodem voor een bloeiend professioneel kunstklimaat. Elke professional is immers ooit begonnen als amateur en talentontwikkeling begint altijd met het opwekken en opkweken van interesses. Dat gebeurt soms op school, maar veelal juist buiten school in de vrije tijd, thuis met familie en vrienden, in het wijkcentrum of binnen een traditionele vereniging. Het professionele kunstenveld is gebaat bij een goed functionerend amateurkunstveld waar ervaren en net- afgestudeerde kunstenaars en kunstvakdocenten bijdragen aan het artistieke klimaat van de stad en waar kruisbestuivingen plaatsvinden tussen amateurs en professionals. Een scheidslijn die overigens steeds minder scherp wordt nu iedereen via internet toegang heeft tot dezelfde middelen en hetzelfde publiek.

Kunst en dus ook amateurkunst is een belangrijke bindende factor in de Tilburgse samenleving die bijdraagt aan talentontwikkeling, een versterking van de culturele identiteit en het creatief vermogen van iedere burger. Kunst heeft de kracht te reageren op veranderingen in een samenleving en geeft betekenis aan verschillende maatschappelijke vragen omdat het de creatieve kracht van zowel burgers als (amateur)kunstenaars aanspreekt. Andere vormen van cultuurparticipatie zoals Buurtcultuurwerk en Community art passen in die ontwikkeling, aanpakken die op hun beurt weer aansluiting vinden in de roep om een meer participerende samenleving.

¹ Tot 2011 bekend onder de naam Stichting Amateurkunst Tilburg (STAK).

Missie en Positionering

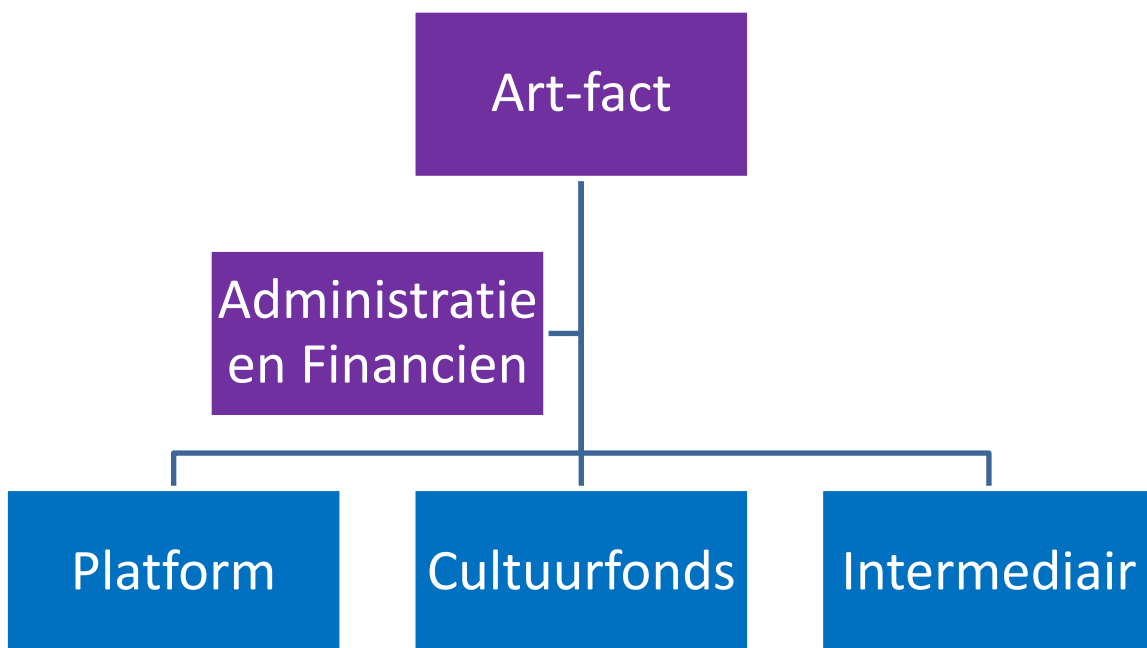
Art-fact verbindt Tilburgers door kunst in de vrije tijd te ondersteunen en de stad als podium toegankelijk te maken.

Art-fact is een Platform, Cultuurfonds en Intermediair voor cultuurparticipatie in Tilburg dat zich bij voorkeur richt op *Tilburgse makers*².

Zij draagt bij aan een cultureel klimaat waarin het brede veld van cultuurparticipatie in Tilburg zich kan ontwikkelen in een *ruim en divers aanbod* met als doel zoveel mogelijk Tilburgers in staat te stellen een *culturele loopbaan* te doorlopen.

Zij ondersteunt hierbij de amateurkunstsector op het gebied van *productie, presentatie, organisatie en talentontwikkeling* met ruimte voor *experiment en vernieuwing* en zorgt er tevens voor dat dit zichtbaar en toegankelijk wordt gemaakt voor een breed publiek.

Zij functioneert ook als regisseur, culturaanjager en makelaar binnen het veld van de community arts en ondersteunt en initieert initiatieven en projecten die een brug vormen tussen kunst en samenleving.

² Art-fact richt zich op makers zoals, verenigingen en stichtingen, professionele- en amateurkunstenaars en andere creatieve burgers die binnen de cultuurparticipatie actief zijn met het creëren van een aanbod gericht op actieve of passieve cultuurparticipatie van Tilburgers.

Platform

Het zichtbaar maken van zoveel mogelijk vormen van cultuurparticipatie³ is en blijft een belangrijk speerpunt in het beleid van Art-fact. Naast de eigen website met een culturele agenda en een overzicht met amateurkunst aanbieders is de Week van de Amateurkunst (WAK) een belangrijk platform waarop amateurkunst een podium krijgt in de stad Tilburg om zich te tonen aan het publiek. Art-fact is al van meet af aan Coördinator van de WAK dat in 2011 is gestart als landelijk initiatief en vanaf 2017 wordt getransformeerd naar een maand van de amateurkunst onder de naam Tilburg Toont in navolging van de landelijke Ik Toon campagne.

De website van Art-fact zal worden vernieuwd om beter in te kunnen spelen op de wijze waarop verschillende doelgroepen tegenwoordig informatie tot zich te nemen. Om die redenen zal Art-fact haar digitale platform functie de komende jaren uitbreiden door op een andere manier haar diensten te gaan aanbieden aan het culturele netwerk in de stad. Er loopt al een onderzoek naar de mogelijkheden van een nieuw digitaal platform waarop het vraag en aanbod van het culturele netwerk in Tilburg zichtbaar kan worden gemaakt. Daarnaast zijn er ook andere digitale platforms in de stad in ontwikkeling, zoals Try Out Cultuur en Cupudo (Cultuur Publieke Domein), die een iets ander doel dienen, maar waar mee ook overlappings zijn. Verder denkt Art-fact ook na over het creëren van nieuwe ontmoetings- en uitwisselingsmomenten tussen burgers en (amateur)kunstenaars.

Cultuurfonds

Art-fact heeft zich als subsidieloket voor de amateurkunst steeds meer ontwikkeld als ondersteuner, aanjager en makelaar binnen de verschillende vormen van cultuurparticipatie. Een kleine, informele, maar ook slagvaardige organisatie, die kennis heeft van zowel het culturele veld als het bredere veld van de vrijetijdsbesteding en het sociale domein. De cultuur, niet denken in problemen, maar in kansen, heeft voor een goede verstandhouding met het amateurveld in Tilburg gezorgd. Art-fact blijft ook de komende jaren het servicepunt en subsidieloket voor amateurkunstverenigingen en andere vrijwilligersorganisaties binnen de kunstbeoefening in de vrije tijd en zal hun belangen blijven behartigen en hun blijven ondersteunen via de diverse regelingen. Daarnaast wil Art-fact meer ondersteuning gaan bieden aan (amateur)kunstenaars en initiatieven gericht op community arts en buurtcultuur ofwel projecten waar de focus meer ligt op het snijvlak van kunst en samenleving. De manier waarop Art-fact naar buiten treedt met de verschillende regelingen en programma's zal worden verbeterd met de komst van de nieuwe website en de andere communicatie uitingen.

Intermediair

Binnen, maar vooral buiten de georganiseerde amateurkunst ontstaan nieuwe en duurzame initiatieven, gericht op participatie van nieuwe doelgroepen, die via de traditionele weg en de bestaande infrastructuur alleen niet bereikt worden. Er liggen kansen om allianties aan te gaan met organisaties die zich richten op bijzondere doelgroepen zoals inloophuizen, zorgcentra, organisaties gericht op re-integratie, daklozen, mensen met een beperking maar ook wijkraden en buurtorganisaties. Er is een trend dat ook steeds meer kunstenaars vanuit een ander maatschappelijk bewustzijn hun kunstenaarschap willen uitoefenen. Tilburg is bij

³ Met cultuurparticipatie richt Art-fact zich op de volgende deelsectoren: amateurkunst of kunstbeoefening in de vrij tijd, community art en buurtcultuur, buitenschoolse kunsteducatie

uitstek een stad waar jonge kunstprofessionals kunnen experimenteren en Art-fact is bij uitstek de plek om hen te helpen zich te verbinden aan zowel amateurkunstenaars als aan andere burgers en organisaties in de stad. Dit soort initiatieven zijn uiteraard ook gebaat met een financiële impuls. Daarnaast is men vooral op zoek naar kennis, draagvlak en partners. Art-fact ziet het als haar taak om initiatiefnemers meer te gaan ondersteunen door haar dienstverlening verder uit te breiden, maar ook zelf het culturele netwerk te benaderen en initiatiefnemers te verbinden.

Strategie 2016-2020

Voor de komende beleidsperiode gelden de volgende vier uitgangspunten:

De basisinfrastructuur van de georganiseerde amateurkunstsector verstevigen, ontwikkelen en professionaliseren.

Initiatieven binnen de actieve kunstbeoefening in de vrije tijd ondersteunen, versterken, initiëren en aanjagen met een accent op talentontwikkeling van jeugd en jongeren.

De zichtbaarheid, kwaliteit en diversiteit van het amateurkunstaanbod vergroten.

Community art initiatieven initiëren, aanjagen en versterken met een accent op speciale doelgroepen en identiteitsbepalende projecten in buurten en wijken.

De strategie voor 2016 – 2020 is uitgewerkt in SMART geformuleerde doelstellingen die in jaarlijkse activiteitenplannen met begroting voorgelegd worden aan het bestuur van de stichting en ook dienen voor de evaluatie en verslaglegging richting gemeente.

Organisatie en Begroting

Art-fact is een stichting met een bestuur, dat voornemens is zoveel mogelijk te werken volgens de Code Cultural Governance, die onlangs is ingevoerd en gewijzigd in de statuten van Art-fact. Er wordt gewerkt met een meerjarig beleidsplan, een jaarlijks activiteitenplan en een jaarlijkse begroting. In de nieuwe cultuurplan periode heeft Art-fact met de gemeente Tilburg een vierjarige subsidiecontract afgesloten op basis van een Programma van Eisen. Er wordt aan de gemeente gerapporteerd via de tussentijdse management rapportage in januari en de jaarrekening met inhoudelijk jaarverslag in mei. Het totale bedrag aan subsidies voor 2016-2020 bedroeg € 498.000, -. Dit is exclusief de subsidie voor Buurtcultuur, waar € 50.000 per jaar voor is aangevraagd en toegekend tot en met 2018. Een begroting met toelichting is bijgevoegd.

Personeelslasten

Art-fact heeft zich na jarenlang pionieren ontwikkeld tot een volwassen en professionele organisatie, die toegevoegd is aan de culturele basisinfrastructuur van Tilburg. Voor de

komende beleidsperiode staat een uitbreiding gepland om op een professionele wijze invulling te kunnen geven aan alle ambities. Hierbij wordt niet alleen gekeken naar meer fte's, maar ook om uitbreiding van inhoudelijke expertise. Dit zal ook gevolgen hebben voor de verdeling van taken en bevoegdheden binnen de organisatie. Het totaal aantal fte's bedroeg in 2016 nog 1,6 en is halverwege 2018 met 0,4 uitgebreid. Voor het buurtcultuurprogramma wordt op tijdelijke basis extra ondersteuning ingehuurd.

Art-fact wordt voor haar structurele activiteiten volledig gefinancierd door de Gemeente Tilburg. Door zelf te beschikken over een budget dat besteed kan worden aan experiment en innovatieve projecten, lukt het ook om externe fondsen voor incidentele projecten interesseren voor co-financiering. Deze begroting heeft alleen betrekking op de besteding van de gemeentelijke subsidie. De overhead, organisatie en personeelskosten, maken slechts 25 % uit van de totale begroting. De middelen voor het Buurtcultuurfonds zijn gegarandeerd tot en met 2018.

Begroting 2016-2020	
Personeelskosten	
Salariskosten beleidsmedewerkers (1,6 fte)	90.000
Salariskosten extra beleidsmedewerker (0,4 fte)	20.000
Overige salariskosten	10.000
	120.000
Organisatiekosten	
Huisvesting huur & faciliteiten Factorium & internet	10.000
Kantoor- en bankkosten en drukwerk	10.000
Bestuurs-, representatie- en advieskosten	8.000
Accountantskosten incl. salarissen	7.000
	35.000
Productbudgetten	
FBB verenigingen/federaties/platforms	175.000
FBO Stimuleringssubsidies Opleidingen en Coaching	50.000
BKA Bijzondere Kunstactiviteiten	50.000
FBN Nieuwe Groepen en Producties	30.000
Publiekprojecten (WAK, Tik, YAA,)	40.000
Buurtcultuurfonds	50.000
	395.000
Productbegroting recapitulatie	550.000
<u>Financiering begroting</u>	
Gemeentelijke subsidie	500.000
Buurtcultuurfonds via Gemeente	50.000
Exploitatiesaldo	0